

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 23 stycznia 2017 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w T. odmówił H. M. prawa do emerytury. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, iż wnioskodawca na dzień 1 stycznia 1999 r. nie udowodnił 15 lat zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Organ rentowy do pracy w szczególnych warunkach nie uwzględnił okresu zatrudnienia od dnia 1 kwietnia 1976 r. do dnia 19 lipca 1978 r. (z wyłączeniem służby wojskowej od dnia 26 października 1976 r. do dnia 19 lipca 1978 r.) oraz od dnia 30 maja 1979 r. do dnia 28 lipca 1982 r. na stanowisku kierowca ciągnika w Spółdzielni Kółek Rolniczych w B., uznając, że brak jest podstaw do uznania tej pracy, jako pracy wymienionej w dziale VIII Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. tj. w transporcie i łączności. Ponadto wnioskodawca udokumentował ogólny staż pracy w wymiarze 19 lat i 22 dni okresów składkowych i nieskładkowych. Za udokumentowany staż pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze przez wnioskodawcę ZUS przyjął 10 lat, 9 m-cy i 24 dni.

/decyzja – k. 25 akt ZUS/

H. M. w dniu 6 lutego 2017 r. złożył odwołanie od w/w decyzji z dnia 23 stycznia 2017 r. i wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji i przyznanie prawa do emerytury.

/odwołanie – k. 2 – 3/

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie podając te same argumenty, co w zaskarżonej decyzji.

/odpowiedź na odwołanie – k. 4/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca H. M. urodził się (...)

/bezsporne/

W dniu 30 grudnia 2016 r. ubezpieczony złożył wniosek o emeryturę.

/wniosek – k. 1 – 8 akt ZUS/

Decyzją z dnia 23 stycznia 2017 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w T. odmówił H. M. prawa do emerytury. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, iż wnioskodawca na dzień 1 stycznia 1999 r. nie udowodnił 15 lat zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Organ rentowy do pracy w szczególnych warunkach nie uwzględnił okresu zatrudnienia od dnia 1 kwietnia 1976 r. do dnia 19 lipca 1978 r. (z wyłączeniem służby wojskowej od dnia 26 października 1976 r. do dnia 19 lipca 1978 r.) oraz od dnia 30 maja 1979 r. do dnia 28 lipca 1982 r. na stanowisku kierowca ciągnika w Spółdzielni Kółek Rolniczych w B., uznając, że brak jest podstaw do uznania tej pracy, jako pracy wymienionej w dziale VIII Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. tj. w transporcie i łączności. Ponadto wnioskodawca udokumentował ogólny staż pracy w wymiarze 19 lat i 22 dni okresów składkowych i nieskładkowych. Za udokumentowany staż pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze przez wnioskodawcę ZUS przyjął 10 lat, 9 m-cy i 24 dni.

/decyzja – k. 25 akt ZUS/

H. M. w dniu 6 lutego 2017 r. złożył odwołanie od w/w decyzji z dnia 23 stycznia 2017 r. i wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji i przyznanie prawa do emerytury.

/odwołanie – k. 2 – 3/

H. M. był zatrudniony w (...) Sp. z o.o. w G. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego powyżej 3,5 tony (wymienionym w wykazie A, Dział VIII poz. 2, pkt 5 wykazu stanowiącego załącznik nr 2 do zarządzenia nr 64 Ministra Komunikacji z dnia 29 czerwca 1983 r.) w okresie od dnia 24 czerwca 1986 r. do dnia 8 grudnia 1986 r.

/świadczenie pracy w warunkach szczególnych – k. 9 akt ZUS/

Wnioskodawca w okresie od dnia 6 stycznia 1987 r. do dnia 20 stycznia 1988 r. oraz w okresie od dnia 1 kwietnia 1990 r. do dnia 15 czerwca 1997 r. zatrudniony był w (...) S.A., stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę kierowcy samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze powyżej 3,5 tony (wymienioną w wykazie A, dziale VIII poz. 2).

/świadczenie pracy w warunkach szczególnych – k. 12 akt ZUS/

W okresie od dnia 21 stycznia 1988 r. do dnia 31 marca 1990 r. wnioskodawca zatrudniony był w (...) S.A., stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace ładunkowe i wyładunkowe oraz przeładunek materiałów sypkich, pylistych, toksycznych, żrących lub parzących w transporcie (wymienione w wykazie A, dziale VIII, poz. 1, pkt 1).

/świadczenie pracy w warunkach szczególnych – k. 13 akt ZUS/

Obecnie wnioskodawca nie jest członkiem Otwartego Funduszu Emerytalnego.

/bezsporne/

Wnioskodawca udokumentował ogólny staż pracy w wymiarze 10 lat i 22 dni okresów składkowych i nieskładkowych, w tym 10 lat, 9 m-cy i 24 dni stażu w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze.

/wyliczenia ZUS/

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zgromadzonych dowodów głównie w postaci dokumentów, ze względu na fakt, że stan faktyczny nie stwarzał wątpliwości pod kątem zarówno okresów składkowych i nieskładkowych, a także stażu pracy w warunkach szczególnych. Zgromadzonym dowodom Sąd dał wiarę. Wnioskodawca udokumentował 10 lat, 9 m-cy i 24 dni stażu w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze, co do czego Sąd nie ma wątpliwości.

Sąd zgadza się z ZUS co do kwestii bezzasadności wniosku z tytułu tego, że przyjmując hipotetycznie zaliczenie okresów składkowych i nieskładkowych o które wnioskuje H. M. i tak nie będzie to łącznie dawało wymaganych 25 lat.

Sąd Okręgowy ocenił i zważył, co następuje:

W świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

W myśl art. 184 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 1440 z późn. zm.), ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy tj. w dniu 1 stycznia 1999 r. osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 65 lat – dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Zaś ust. 2 w/w przepisu stanowi, że emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Zgodnie z art. 27 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ubezpieczonym urodzonym przed 1 stycznia 1949 r. przysługuje emerytura, jeżeli spełnili łącznie następujące warunki: osiągnęli wiek emerytalny wynoszący co najmniej 65 lat (dla mężczyzn), oraz mają okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 25 lat (dla mężczyzn).

Stosownie do treści art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 roku, będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2 – 3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1.

Według treści § 3 i 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r. Nr 8, poz. 43 z późn. zm.) za okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury, zwany dalej „wymaganym okresem zatrudniania” uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczalnymi do okresów zatrudnienia. Pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn;
- 2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Powołany wykaz wskazuje wszystkie te prace w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego.

Odnosząc się do powyższej, zwrócić należy uwagę, iż w postępowaniu przed Sądem Pracy i Ubezpieczeń Społecznych regulacja § 2 ust. 2 rozporządzenia z 1983 roku, statuująca ograniczenia dowodowe, nie znajduje zastosowania. W postępowaniu przed tym sądem, według art. 473 k.p.c., nie stosuje się bowiem żadnych ograniczeń dowodowych, a więc każdy fakt może być dowodzony wszelkimi środkami, które sąd uzna za pożądane, a ich dopuszczenie za celowe.

Należy podkreślić, że nabycie prawa do emerytury w niższym wieku emerytalnym jest przywilejem w stosunku do nabywania emerytur w powszechnym wieku emerytalnym, przeto skorzystanie z tego prawa nie może podlegać uznaniu lub opierać się na wykładni rozszerzającej, ale powinno mieć oparcie w ustalonych okolicznościach faktycznych sprawy, które spełniają prawne wymagania zakwalifikowania określonej pracy jako zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

W orzecznictwie (por. np. wyrok z dnia 15 grudnia 1997 r., II UKN 417/97, OSNAPiUS 1998 nr 21, poz. 638) przyjmuje się, że nie korzysta z uprawnienia do emerytury w niższym wieku emerytalnym pracownik, który nie udowodnił, że wykonywał pracę w szczególnych warunkach w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku. Z rozważań zawartych w tym orzeczeniu należy wyprowadzić nadto wniosek, iż - ze względu na charakter omawianego świadczenia (wcześniejsza emerytura) - przepisy rozporządzenia należy wyklądać ściśle.

W przedmiotowym stanie faktycznym H. M. spełnia warunek dotyczący wieku, jednakże nie budzi wątpliwości fakt, iż wnioskodawca nie spełnia aż dwóch przesłanek ustawowych - lat okresów składkowych i nieskładkowych oraz warunku, co do posiadania 15 lat pracy w warunkach szczególnych.

Stosownie do § 2 ust. 1 okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. W myśl § 2 ust. 2

okresy takiej pracy stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według określonego wzoru, lub świadectwie pracy.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych słusznie dostrzegł, iż nawet hipotetyczne zaliczenie wnioskodawcy spornych okresów składkowych i nieskładkowych w gospodarstwie rolnym rodziców wnioskodawcy od dnia 1 stycznia 1983 r. do dnia 24 czerwca 1986 r. nie da łącznie wymaganych do ubiegania się o wcześniejszą emeryturę 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych. Okresu spornego niemniej jednak ZUS nie mógł zaliczyć z uwagi na fakt, iż od dnia 1 stycznia 1983 r. istniał obowiązek ubezpieczenia społecznego rolników, natomiast wnioskodawca nie przedłożył stosownego zaświadczenia. Opisany wyżej fakt, samoistnie pozwala sądzić wniosek H. M. za bezzasadny.

Nadto, wnioskodawca wykazał staż pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze w wymiarze 10 lat, 9 m-cy i 24 dni, co także nie wypełnia kolejnego warunku 15 lat pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze.

Reasumując, w ocenie Sądu, w przedmiotowej sprawie z zebranego materiału dowodowego wynika jasno, iż wnioskodawca nie wykonywał w wymiarze 15 lat stale, a więc w sposób ciągły w ramach obowiązującego go pełnego wymiaru czasu pracy w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego.

Biorąc pod uwagę powołane przepisy stwierdzić należy, że ze względu na nieprzepracowanie wymaganego ustawowo okresu 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze oraz nie spełnienie warunku dotyczącego okresów składkowych i nieskładkowych emerytura wnioskodawcy nie przysługuje.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie.

ZARZĄDZENIE

odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć wnioskodawcy.

A.L.